

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 20 päivänä toukokuuta 2020,

covid-19-pandemian vuoksi unionin vakavaraisuuskehukseen tehtävistä muutoksista

(CON/2020/16)

(2020/C 180/04)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 6 päivänä toukokuuta 2020 Euroopan unionin neuvostolta ja 12 päivänä toukokuuta 2020 Euroopan parlamentilta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EU) N:o 575/2013 ja (EU) 2019/876 muuttamisesta covid-19-pandemian vuoksi tehtävien mukautusten osalta ⁽¹⁾ (jäljempänä 'asetusehdotus').

EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohtaan ja 282 artiklan 5 kohtaan, koska asetusehdotus sisältää säännöksiä, jotka vaikuttavat 1) perussopimuksen 127 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettuihin unionin rahapolitiikan määrittelemistä ja toteuttamista koskeviin Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) tehtäviin, 2) perussopimuksen 127 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuihin EKP:n tehtäviin, jotka koskevat luottolaitosten vakauden valvontaan liittyvää politiikkaa ja 3) perussopimuksen 127 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun EKP:n tehtävään myötävaikuttaa rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvän toimivaltaisten viranomaisten politiikan moitteettomaan harjoittamiseen. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

Yleiset huomautukset

Koronaviruspandemian (covid-19) aiheuttamasta globaalista kriisistä johtuvat ennennäkemättömät seuraukset ovat saaneet julkiset viranomaiset maailmanlaajuisesti ryhtymään pikaisiin ja määrätietoisiin toimiin, joilla pyritään varmistamaan, että luottolaitokset voivat jatkaa reaalitalouden rahoittamista ja tukea talouden elpymistä siitä huolimatta, että niiden tappiot tulevat kriisin johdosta todennäköisesti kasvamaan.

EKP on hyödyntänyt voimassa olevan oikeudellisen kehyksen sallimaa valvonnan joustavuutta tukeakseen luottolaitoksia, jotta ne voisivat jatkaa luotonantoa kotitalouksille, elinkelpoiseen liiketoimintaan ja yrityksille, joihin taloudelliset seuraukset ovat vaikuttaneet voimakkaimmin ⁽²⁾. Tältä osin EKP on sallinut pääomaan ja toimintaan liittyviä väliaikaisia helpotuksia ⁽³⁾ ja ilmoittanut muista joustoista sellaisten lainojen vakavaraisuuskohtelussa, joiden vakuutena on julkinen takaus ⁽⁴⁾. EKP on myös kannustanut laitoksia välttämään suhdanteita vahvistavia liiallisia vaikutuksia kansainvälistä

⁽¹⁾ COM(2020) 310 final.

⁽²⁾ Ks. valvontaelimen puheenjohtajan Andrea Enrian 27 päivänä maaliskuuta 2020 julkaistu blogikirjoitus "Flexibility in supervision: how ECB Banking Supervision is contributing to fighting the economic fallout from the coronavirus", luettavissa EKP:n pankkivalvonnan verkkosivuilla www.bankingsupervision.europa.eu.

Ks. myös kysymyksiä ja vastauksia EKP:n valvontatoimista koronavirukseen reagoimiseksi (FAQs on ECB supervisory measures in reaction to the coronavirus), luettavissa EKP:n pankkivalvonnan verkkosivuilla www.bankingsupervision.europa.eu.

⁽³⁾ Ks. 12 päivänä maaliskuuta 2020 julkaistu EKP:n lehdistötiedote "ECB Banking Supervision provides temporary capital and operational relief in reaction to coronavirus", luettavissa EKP:n pankkivalvonnan verkkosivuilla www.bankingsupervision.europa.eu.

⁽⁴⁾ Ks. 20 päivänä maaliskuuta 2020 julkaistu EKP:n lehdistötiedote "ECB Banking Supervision provides further flexibility to banks in reaction to coronavirus", luettavissa EKP:n pankkivalvonnan verkkosivuilla www.bankingsupervision.europa.eu.

tilinpäätösstandardia (IFRS) 9 ⁽⁵⁾ sovellettaessa, alentanut väliaikaisesti laadullisen markkinariskin kerointa markkinoiden poikkeuksellisen volatilitettiin vuoksi ⁽⁶⁾ ja antanut osingonjakoa koskevan suosituksen, jolla pyritään pääomaresurssien säilyttämiseen pankkijärjestelmässä ja siten parannettaisiin sen kykyä tukea reaalityöntä ⁽⁷⁾. Nämä toimenpiteet ovat olleet erittäin merkittävänä tukena reagoitaessa meneillään olevaan kriisiin, ja tässä yhteydessä EKP:n toimiin pankkivalvojana ja rahapolitiikan alalla keskuspankkina liittyy tärkeitä synergiaetuja.

Toimia ovat toteuttaneet myös muut viranomaiset, etenkin Baselin pankkivalvontakomitea (BCBS) ja Euroopan pankkiviranomainen (EPV), kansainvälisestä yhteensovittamisesta hyötyvien täydentävien vakavaraisuustoimien muodossa. Lisäksi kansalliset hallitukset ovat käynnistäneet erittäin merkittäviä tukiohjelmia, jotka käsittävät myös julkisia takauksia ja luottovelvoitteisiin sovellettavia maksuajan pidennyksiä.

Tässä tilanteessa EKP tukee täysin komission aloitetta, jonka tarkoituksena on lisätä luottolaitosten kykyä luotonantoon ja covid-19-pandemiaan liittyvien tappioiden kattamiseen siten, että samalla varmistetaan niiden jatkuva häiriönsietokyky ⁽⁸⁾. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 ⁽⁹⁾ (vakavaraisuusasetus) kohdennettuihin mukautuksiin suhtaudutaan myönteisesti, sillä ne lisäävät entisestään pankkijärjestelmän kykyä vaimentaa pandemian taloudellisia vaikutuksia ja tukea elpymistä tavalla, joka mahdollistaa vakavaraisuuskehityksen keskeisten osatekijöiden säilymisen. Lisäksi asetusehdotuksen eräät osatekijät täydentävät EKP:n toteuttamia lieventäviä valvontatoimia, ja eräät muut toimet, joista on hiljattain sovittu Baselin pankkivalvontakomiteassa, edellyttävät toteutuakseen unionin lainsäädäntökehityksen muuttamista. Asetusehdotuksen muilla mukautuksilla ei pitäisi perustavalla tavalla muuttaa vakavaraisuuskehystä, vaan jatkossakin tulisi kunnioittaa sovittua Basel-säännöstöä ja pyrkiä välttämään Euroopan yhteisen sääntökirjan pirstaloituminen entisestään.

Lisäksi EKP esittää seuraavat seikat yleisinä huomioina, jotka liittyvät valmiuteen myöntää luottoja reaalityöntä: Jos luottolaitosten ydinpääomasuhde (CET1) putoaa alle yhteenlasketun puskurivaatimuksen, luottolaitokset voivat jakaa varoja ainoastaan jakokelpoisen enimmäismäärän mukaisissa rajoissa ⁽¹⁰⁾. Jos voitot kääntyvät negatiivisiksi, voitonjako peruutetaan poikkeaman suuruudesta riippumatta. Luottolaitokset eivät välttämättä halua käyttää puskureitaan lisääntyneeseen lainanantoon sen vuoksi, että ne voivat joutua peruuttamaan ensisijaisen lisäpääoman koronmaksut ja kohtaamaan markkinaosapuolten mahdollisesti kielteiset reaktiot. Tällainen käytös heikentäisi puskurijärjestelmän tarkoituksena olevia myönteisiä vaikutuksia.

Erityiset huomautukset

1. Siirtymäjärjestelyt, joilla vähennetään IFRS 9:n säännösten vaikutusta lakisääteiseen pääomaan

1.1 Vakavaraisuusasetuksen 473 a artikla sisältää siirtymäjärjestelyjä, joiden nojalla luottolaitokset voivat sisällyttää ydinpääomaansa (CET1) osan mahdollisesta varausten kasvusta, joka johtuu odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan käyttöönotosta IFRS 9:n mukaisesti. Siirtymäjärjestelyt koostuvat staattisesta ja dynaamisesta osasta. Staattinen osa mahdollistaa sen, että luottolaitokset voivat osittain neutraloida vaikutuksen, joka ydinpääomaan (CET1) kohdistuu heti ensimmäisenä päivänä, kun kirjanpidolliset varaukset IFRS 9:n käyttöönoton seurauksena lisääntyvät. Dynaaminen osa mahdollistaa sen, että pankit voivat osittain neutraloida ensimmäisen päivän jälkeisen vaikutuksen, kun varaukset lisääntyvät sellaisten rahoitusvarojen osalta, joiden arvo ei ole alentunut luottoriskin johdosta. Nykyiset siirtymäjärjestelyt kattavat vuodet 2018–2022 ⁽¹¹⁾.

⁽⁵⁾ Ks. 20 päivänä maaliskuuta 2020 julkaistu EKP:n lehdistötiedote "ECB Banking Supervision provides further flexibility to banks in reaction to coronavirus", luettavissa EKP:n pankkivalvonnan verkkosivuilla www.bankingsupervision.europa.eu.

⁽⁶⁾ Ks. 16 päivänä huhtikuuta 2020 julkaistu EKP:n lehdistötiedote "ECB Banking Supervision provides temporary relief for capital requirements for market risk", luettavissa EKP:n pankkivalvonnan verkkosivuilla www.bankingsupervision.europa.eu.

⁽⁷⁾ Euroopan keskuspankin suositus, annettu 27 päivänä maaliskuuta 2020, osingonjaosta COVID-19-pandemian aikana ja suosituksen EKP/2020/1 kumoamisesta (ECB/2020/19) (EUVL C 102 I, 30.3.2020, s. 1).

⁽⁸⁾ Ks. asetusehdotuksen perustelujen 1 kohta.

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Ks. oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338) 141 artikla.

⁽¹¹⁾ Ks. asetusehdotuksen perustelujen 5 kohta.

- 1.2 Baselin pankkivalvontakomitea hyväksyi 3 päivänä huhtikuuta 2020 nykyisiä siirtymäjärjestelyjä koskevat muutokset ⁽¹²⁾ odotettavissa olevien luottotappioiden sääntelykohtelussa covid-19-kriisin takia. Baselin pankkivalvontakomitea myös selvensi, että lainkäyttöalueet, joilla siirtymäsäännökset on jo pantu täytäntöön (Euroopan unioni mukaan luettuna), voivat erityisesti valita, että vuosina 2020 ja 2021 palautetaan tältä osin vähemmän kuin 100 prosenttia, tai ryhtyä muihin toimiin, joilla estetään odotettavissa olevien luottotappioiden palauttaminen ennen covid-19:n puhkeamista vahvistettujen määrien osalta ⁽¹³⁾. Näiden pohdintojen huomioon ottamiseksi asetusehdotuksessa esitetään, että vuonna 2018 alkanut viiden vuoden siirtymäkausi käynnistetään uudelleen vain dynaamisen osan osalta.
- 1.3 EKP tukee vakavaraisuusasetuksen 473 a artiklan muutosta, jossa sallitaan luottolaitosten sisällyttävän ydinpääomaansa määrän, joka rajoittuu luottotappiovarausten dynaamisesta osasta johtuvaan kasvuun 31 päivän joulukuuta 2019 jälkeen. Ensinnäkin tämä ratkaisu mahdollistaisi täydentävien toimien ulottuvuuden määrittämisen tarpeen mukaan covid-19:ään liittyviin vaikutuksiin puuttumiseksi sekä niiden erottamisen siitä vaikutuksesta, joka ydinpääomaan kohdistuu heti ensimmäisenä päivänä, kun kirjanpidolliset varauksen IFRS:9:n käyttöönoton seurauksena lisääntyvät. Toiseksi tämä ratkaisu olisi täysin yhteensopiva Baselin pankkivalvontakomitean 3 päivänä huhtikuuta 2020 tekemän päätöksen kanssa.
2. *Julkisesti taattujen lainojen kohtelu järjestämättömiä lainoja koskevan varautumisjärjestelyn puitteissa*
- 2.1 Vakavaraisuusasetuksen 47 c artiklan 4 kohdan mukaan järjestämättömiin vastuisiin, jotka ovat virallisen vientiluottolaitoksen takaamia, sovelletaan vakavaraisuusasetuksen 47 c artiklan 3 kohdan mukaisia varausvaatimuksia koskevaa edullista kohtelua (niin kutsuttu järjestämättömiä lainoja koskeva varautumisjärjestely). Virallisten vientiluottolaitosten takaamien järjestämättömien vastuiden tapauksessa takauksen kattama osa vastuusta on vähennettävä kokonaisuudessaan vasta seitsemän vuoden kuluttua järjestämättömäksi vastuuksi kirjaamisesta, eikä vähennystä tarvitse ennen tätä tehdä lainkaan. Kaikkien muiden järjestämättömien vastuiden osalta, jotka ovat kokonaan tai osittain hyväksyttävän vakuuden kattamia, vähentämistä koskevat vähimmäisvaatimukset kasvavat asteittain ajan kuluessa, kunnes kyseiset järjestämättömät vastuut on kokonaan katettu.
- 2.2 Ehdotetussa asetuksessa esitetään virallisten vientiluottolaitosten takaamiin järjestämättömiin vastuisiin sovellettavan erityisen kohtelun väliaikaista laajentamista järjestämättömiin vastuisiin, joilla on kansallisen hallituksen tai vahvistettujen luottoriskin vähentämissääntöjen nojalla luottosuojaan tarjoajaksi hyväksytyyn muun julkisen elimen takaus ⁽¹⁴⁾, edellyttäen, että takaus tai vastatakaus annetaan osana tukitoimenpiteitä, joilla lainanottajia autetaan covid-19-pandemian yhteydessä ⁽¹⁵⁾.
- 2.3 EKP pitää myönteisenä ehdotusta vakavaraisuusasetuksen 47 c artiklan 4 kohdan mukaisen edullisemman kohtelun laajentamista järjestämättömiin vastuisiin, joilla on kansallisen hallituksen tai muun elimen takaus, sillä ehdotus vastaa myös EKP:n esitystä ⁽¹⁶⁾. Ehdotus poistaa sattumavaraisen erottelun saman luottoluokituksen omaavien julkisten viranomaisten antamien takausten väliltä.
3. *Vähimmäisomavaraisuusastepuskurin soveltamispäivä*
- 3.1 Baselin pankkivalvontakomitea valvova keskuspankkien pääjohtajien ja valvontaviranomaisten johtajien ryhmä (GHS) hyväksyi 27 päivänä maaliskuuta 2020, että Basel III -uudistuksen viimeisten osien täytäntöönpanon ajoitusta lykätään yhdellä vuodella, myös maailmanlaajuisen systeemisesti merkittävien pankkien vähimmäisomavaraisuusastepuskurin osalta, joka tulee sovellettavaksi unionissa 1 päivästä tammikuuta 2022. Asetusehdotuksessa esitetään vakavaraisuusasetuksen mukaan sovellettavan aikajänteen mukauttamista keskuspankkien pääjohtajien ja valvontaviranomaisten johtajien ryhmän hyväksymää aikajännettä vastaavasti eli siten, että soveltaminen alkaa 1 päivänä tammikuuta 2023 eikä 1 päivänä tammikuuta 2022 ⁽¹⁷⁾.

⁽¹²⁾ Ks. Kansainvälisen järjestelypankin 3. huhtikuuta 2020 annettu lehdistötiedote "Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19", luettavissa verkkosivuilla <https://www.bis.org/press/p200403.htm>.

⁽¹³⁾ Baselin pankkivalvontakomitean julkaisu "Measures to reflect the impact of Covid-19", luettavissa verkkosivuilla <https://www.bis.org/bcb/publ/d498.pdf>.

⁽¹⁴⁾ Vakavaraisuusasetuksen 201 artiklan 1 kohdan a–e alakohdassa viitataan a) valtioihin ja keskuspankkeihin, b) aluehallintoon ja paikallisviranomaisiin, c) kansainvälisiin kehityspankkeihin, d) kansainvälisiin organisaatioihin, joiden vastuisiin sovelletaan 117 artiklan mukaisesti 0 prosentin riskipainoa ja e) julkisyhteisöihin ja julkisoikeudellisiin laitoksiin, joilta olevia saamia käsitellään 116 artiklan mukaisesti.

⁽¹⁵⁾ Ks. vakavaraisuusasetuksen ehdotettu uusi 500 a artikla.

⁽¹⁶⁾ Ks. kysymyksiä ja vastauksia EKP:n valvontatoimista koronavirukseen reagoimiseksi (FAQs on ECB supervisory measures in reaction to the coronavirus).

⁽¹⁷⁾ Ks. asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta vähimmäisomavaraisuusasteen, pysyvän varainhankinnan vaatimuksen, omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vaatimusten, vastapuoliriskin, markkinariskin keskusvastapuoliin liittyvien vastuiden, yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin liittyvien vastuiden, suurten asiakasriskien ja raportointi- ja julkistamisvaatimusten osalta sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 20 päivänä toukokuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/876 (EUVL L 150, 7.6.2019, s. 1) 3 artiklan 5 kohdan ehdotettu muutos.

- 3.2 EKP tukee päätöstä soveltaa kansainvälisellä tasolla sovittua, Basel III -uudistusten loppuunsaattamista koskevaa lykkäystä uudistusten täytäntöönpanoon unionin oikeudessa. Maailmanlaajuisten systeemisesti merkittävien pankkien vähimmäisomavaraisuusastepuskurin soveltamisen lykkääminen mahdollistaa luottolaitoksille sujuvamman siirtymän, mutta samalla säännösten sisällöllisen noudattamisen kansainvälisellä tasolla sovitussa aikataulussa. Tämä mahdollistaa sen, että luottolaitokset voivat keskittää toiminnallisen kapasiteettinsa toimiin, jotka ovat tarpeen meneillään olevaan kriisiin reagoimiseksi ja talouden elpymisen tukemiseksi.
4. *Tiettyjen vastuiden jättämisestä vähimmäisomavaraisuusasteen laskennan ulkopuolelle aiheutuvan vaikutuksen kuittaaminen*
- 4.1 Baselin pankkivalvontakomitean joulukuussa 2017 julkaisemassa lopullisessa omavaraisuusastetta koskevassa standardissa ⁽¹⁸⁾ todetaan, että lainkäyttöalueet voivat rahapolitiikan täytäntöönpanon helpottamiseksi jättää väliaikaisesti keskuspankkivarannot omavaraisuusasteen laskennan ulkopuolelle makrotalouden poikkeuksellisissa olosuhteissa. Jos tätä harkintavaltaa käytetään, Basel-standardeissa edellytetään omavaraisuusastetta koskevan vaatimuksen uudelleenkalibrointia (eli korottamista), jotta voidaan kattaa keskuspankkivarantojen jättäminen laskennan ulkopuolelle. Tätä unionin oikeuteen sisällytettyä harkintavaltaa ⁽¹⁹⁾ sovelletaan 28 päivästä kesäkuuta 2021.
- 4.2 EKP panee merkille, että kokemukset maailmanlaajuisesta finanssikriisistä ovat selkeästi korostaneet pakollisen vähimmäisomavaraisuusasteen tarvetta pilarissa 1. On laajasti tunnustettu seikka, että maailmanlaajuisen finanssikriisiin perimmäinen syy oli liiallinen velkaantumisasteen kasautuminen pankkijärjestelmässä. Tämän vuoksi EKP pitää tärkeänä, että säilytetään vähimmäisomavaraisuusasteen tehtävä uskottavana ja riskinoton määrään perustumattomana pysäytysmekanismina sekä vältetään sen keskeisten osatekijöiden poissuljenta.
- 4.3 Asetusehdotuksessa esitetään vakavaraisuusasetuksen nykyisen uudelleenkalibrointimekanismin muuttamista. Erityisesti edellytetään, että luottolaitos laskee mukautetun vähimmäisomavaraisuusasteen vain kerran, perustuen laitoksen hyväksyttävien keskuspankkivarantojen arvoon ja vastuiden kokonaismäärään päivänä, jona laitoksen toimivaltainen viranomainen toteaa, että on olemassa harkintavallan käytön oikeuttavia poikkeuksellisia olosuhteita. Mukautettua vähimmäisomavaraisuusastetta sovelletaan koko sen ajan, jona harkintavaltaa käytetään, eikä se muutu kuten nykyisessä uudelleenkalibrointimekanismissa.
- 4.4 EKP pitää myönteisenä sitä seikkaa, että asetusehdotuksessa otetaan käyttöön keskuspankkivarantojen kasvun kohdennettu poissulkeminen, joka voi tukea rahapoliittisten toimien sujuvaa täytäntöönpanoa ja välittymistä. EKP toteaa, että rahapolitiikan harjoittamisesta johtuvan keskuspankkilividiteetin kasvu tulee johtamaan pankkijärjestelmän pitämien varantojen määrän kasvuun, mikä pätee myös hiljattain julkistettuihin, covid-19-kriisiin liittyviin rahapoliittisiin toimiin. Yksittäisillä luottolaitoksilla on mahdollisuus näiden varantojen siirtelyyn, mutta pankkijärjestelmä ei pysty välttämään näiden ylimääräisten varantojen hallussapitoa ja siihen liittyvää kasvua vastuiden kokonaismäärässä ja omavaraisuusasteessa. Jotta poissulkemisella olisi täysimääräinen vaikutus, EKP ehdottaa jäljempänä olevia muutoksia.
- 4.5 Uudelleenkalibrointimekanismia koskevaa muutosta sovelletaan 28 päivästä kesäkuuta 2021. Kuitenkin hetkellä, jona toimivaltainen viranomainen käyttää harkintavaltaansa, mikä voi tapahtua 28 päivänä kesäkuuta 2021 tai sen jälkeen, luottolaitoksen hallussa olevien keskuspankkivarantojen määrä voi olla jo merkittävästi kohonnut rahapoliittisten toimien johdosta. Jos uudelleenkalibrointi perustuu luottolaitoksen pitämiin keskuspankkivarantoihin päivänä, jona toimivaltainen viranomainen käyttää harkintavaltaansa, se ei välttämättä täysin tue rahapoliittisten toimien täytäntöönpanoa ja tehokasta välittymistä. Tämä johtuu siitä, että keskuspankkivarantojen kasvun, jota nämä toimenpiteet merkitsevät, odotetaan suurelta osin tapahtuneen kyseiseen päivään mennessä. Tämän vuoksi kyseisen päivän mukaan laskettujen keskuspankkivarantojen poissulkeminen tulee luomaan vähemmän kapasiteettia pankeille reaalityönteisen suuntautuvan luotonannon kasvattamiseksi. Lisäksi siinä tapauksessa, että poissulkeminen olisi tarpeen uudistaa sen kauden päättyessä, jonka aikana harkintavaltaa käytetään (alun perin enintään yhden vuoden pituinen jakso), uudelleenkalibrointi perustuisi uudistamishetken mukaiseen varantojen määrään, joka on tällä välin saattanut edelleen kasvaa. Ottaen huomioon poikkeuksellisten olosuhteiden kestoon liittyvän epävarmuuden, uudelleenkalibrointimekanismi voi merkittävästi haitata toimenpiteen tehokkuutta rahapolitiikan asianmukaiseen täytäntöönpanon ja välittymisen kannalta.

⁽¹⁸⁾ Baselin pankkivalvontakomitean julkaisu "Basel III: Finalising post-crisis reforms", s. 144, luettavissa verkkosivuilla <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.pdf>.

⁽¹⁹⁾ Ks. vakavaraisuusasetuksen 429 a artiklan 1 kohdan n alakohta ja 7 kohta, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2019/876.

- 4.6 Toimivaltaisilla viranomaisilla tulisi tästä syystä olla mahdollisuus määrittää uudelleenkalibroinnin viitepäivämäärät, niin että uudelleenkalibrointi pysyisi vakaana poikkeuksellisten olosuhteiden kestäessä. Tämä mahdollistaisi sen, että toimivaltaiset viranomaiset voisivat keskuspankkeja kuultuaan valita päivän, josta poikkeuksellisten olosuhteiden jakso alkaa keskeisten rahapoliittisten päätösten osoittamalla tavalla ⁽²⁰⁾. Tämä toisi markkinaosapuolille varmuutta ja selkeyttä sekä tukisi rahapolitiikan sujuvaa täytäntöönpanoa ja välittymistä.
- 4.7 Lisäksi toimivaltaisilla viranomaisilla tulisi olla mahdollisuus uudelleenkalibrointiin viitepäivän sijasta viitejakson perusteella. Uudelleenkalibroinnissa tarkasteltaisiin huomioon otettavien keskuspankkivarantojen keskiarvoa ajanjakson aikana. Tämä mahdollistaisi sen, että toimivaltaiset viranomaiset jättävät huomiotta keskuspankkivarantojen päivakohtaiset muutokset määrittäessään kunkin laitoksen uutta vähimmäisvaatimusta.
5. *Markkinariskiä koskevien vaatimusten tiettyjä näkökohtia koskevat mahdolliset muut muutokset*
- 5.1 Rahoitusmarkkinoilla covid-19:n puhkeamiseen jälkeen havaitulla poikkeuksellisella volatiliteetilla on kahdella tavalla vaikutusta niiden laitosten markkinariskiä koskeviin pääomavaatimuksiin, jotka käyttävät sisäisten mallien menetelmää: a) value at risk -luvut kasvavat havaitun korkeamman volatiliteetin seurauksena, ja b) toteutumatestauksen ylitysten lukumäärää heijastelevat määrälliset markkinariskikertoimet tulevat kasvamaan ⁽²¹⁾. Nämä kehityskulut vaikuttavat luottolaitosten ydinpääomasuhteisiin, ja ne saattavat myös vaikuttaa luottolaitosten kykyyn jatkaa markkinatakaustoimia ja toimittaa likviditeettiä markkinoille, mikä puolestaan vaikuttaa kielteisesti markkinoiden asianmukaiseen toimintaan. Lisäksi markkinariskiä koskevien pääomavaatimusten liiallinen kasvu heikentäisi tavoitetta vapauttaa pääomaa reaalityöntekijöiden kohdistuvan luotonannon tukemiseksi.
- 5.2 Baselin pankkivalvontakomitean markkinariskien sisäisiä malleja koskeva standardi sisältää riittävästi joustovaraa kansallisille viranomaisille, mitä tulee toteutumatestauksen ylitysten kohteluun poikkeuksellisissa olosuhteissa ⁽²²⁾. Baselin pankkivalvontakomitean standardissa tunnustetaan erityisesti, että jopa hyvin suunnitellut mallit voivat epäonnistua odottamattoman markkinoiden volatiliteetin ennustamisessa. Näissä poikkeuksellisissa olosuhteissa jopa tarkka malli voi tuottaa useita poikkeuksia suhteellisen lyhyellä ajanjaksolla.
- 5.3 Vaikka vakavaraisuusasetukseen ei sisälly nimenomaista viittausta Baselin pankkivalvontakomitean tekstissä kuvattuihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin, toimivaltaisella viranomaisella on tietty joustovara toteutumatestauksen tulosten arvioinnissa. Erityisesti vakavaraisuusasetuksen 366 artiklan 4 kohdassa säädetään, että valvojalla on harkintavaltaa olla ottamatta huomioon todellisista tappioista johtuvia ylityksiä, jos ne eivät johdu sisäisen mallin puutteista, vaan muista syistä kuten poikkeuksellisista markkinaolosuhteista. Vakavaraisuusasetuksessa ei kuitenkaan sallita, että toimivaltaisen viranomaisen soveltaisi samaa kohtelua hypoteettisiin ylityksiin ja jättäisi ne ottamatta huomioon toteutumatestauksen lisäkertoimen laskennassa. Covid-19:n aiheuttamien markkinahäiriöiden odotetaan vaikuttavan hypoteettisten ylitysten lukumäärään tavalla, joka vastaa todellisten ylitysten lukumäärää.
- 5.4 Tämän seurauksena, ja verrattuna kansainvälisiin standardeihin, toimivaltaisilla viranomaisilla on käytettävissä olevien valvontatoimien puitteissa vain rajoitettu mahdollisuus saavuttaa tavoite ylläpitää luottolaitosten kykyä toimittaa markkinoille likviditeettiä ja jatkaa markkinatakaustoimintoja poikkeuksellisissa olosuhteissa, millä on ratkaisevan tärkeä merkitys reaalityöntekijöiden tukemisen kannalta. Tämä tavoite olisi paremmin saavutettavissa täydentävien toimien avulla, kuten jättämällä huomiotta (todellisista ja hypoteettisista tappioista johtuvat) ylitykset poikkeuksellisissa olosuhteissa. Näin ollen vakavaraisuusasetusta olisi muutettava siten, että voidaan varmistaa toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuus ryhtyä asianmukaisiin toimiin poikkeuksellisissa olosuhteissa Baselin pankkivalvontakomitean standardia vastaavasti. Tätä varten toimivaltaisille viranomaisille tulisi antaa enemmän joustavuutta, joka antaisi niille mahdollisuuden väliaikaisesti mukauttaa (todellisista ja hypoteettisista tappioista johtuvien) ylitysten lukumäärää tai ryhtyä muihin asianmukaisiin toimiin. Ottaen huomioon, että poikkeukselliset markkinaolosuhteet eivät linkity tiettyihin yksittäisiin laitoksiin vaan markkinoihin kokonaisuutena, olisi myös tärkeää, että toimivaltaiset viranomaiset käyttäisivät tätä toimivaltaa suhteessa kaikkiin valvottaviin yhteisöihin niiden sisäisistä malleista riippumatta, eikä pelkästään yksittäistapauksissa.

⁽²⁰⁾ Ks. rahapoliittisia päätöksiä koskeva EKP:n lehdistötiedote 12 päivänä maaliskuuta 2020, luettavissa EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu.

⁽²¹⁾ Ks. 22 päivänä huhtikuuta 2020 julkaistu EPV:n lausuma vakavaraisuuskehityksen soveltamisesta tiettyihin näkökohtiin markkinariskien alalla covid-19:n puhkeamisen johdosta (EBA statement on the application of the prudential framework on targeted aspects in the area of market risk in the COVID-19 outbreak), luettavissa EPV:n verkkosivuilla www.eba.europa.eu.

⁽²²⁾ Baselin pankkivalvontakomitean standardin "MAR Calculation of RWA for market risk" 99.65–99.69 kohta, luettavissa verkkosivuilla https://www.bis.org/basel_framework/standard/MAR.htm.

Tämä lausunto julkaistaan EKP:n verkkosivuilla.

Tehty Frankfurt am Mainissa 20 päivänä toukokuuta 2020.

EKP:n puheenjohtaja
Christine LAGARDE
